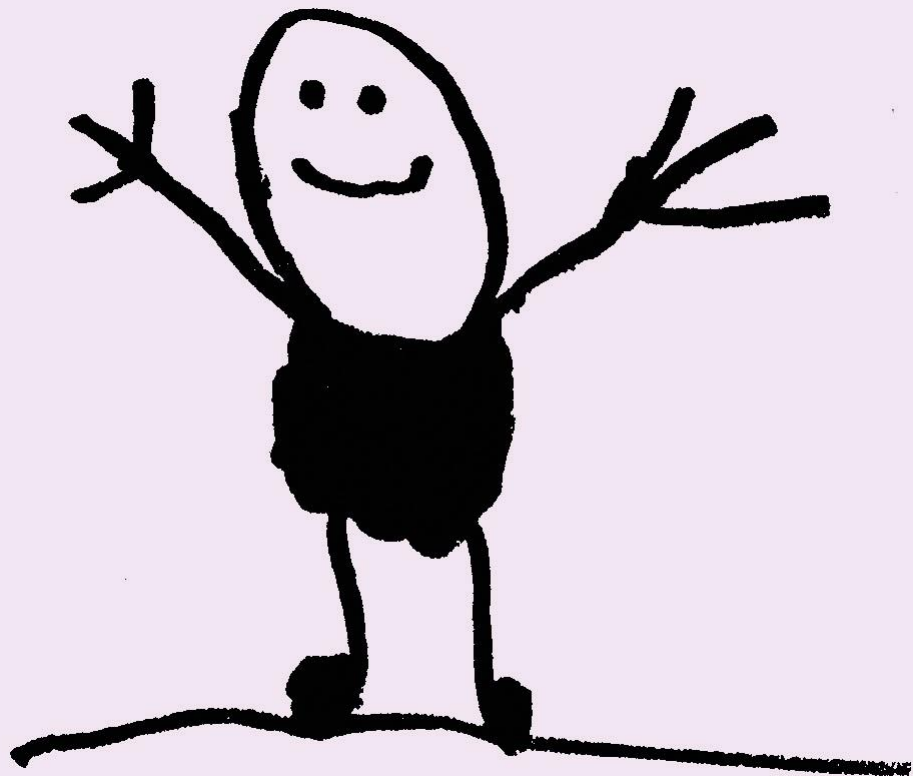

Diakonhjemmet barnehage Borgenveien
Avdeling Tyrihans

Årsplan 2024–2025

Lekestøtte

1. Om barnehagen 2024-2025

Diakonhjemmet barnehager

Borgenveien barnehage tilhører Det norske Diakonhjem og er organisert under Diakonhjemmet Omsorg, sammen med Steinerud barnehage.

Barnehagene har felles ledelse og drar nytte av et tett samarbeid. Det gir oss et større faglig fellesskap og muligheter til å kunne bruke ressursene på tvers av barnehagene. Personalet samarbeider tett om de samme prosjektene og kan besøke hverandre for å lære mer om hverandres praksis. Det arrangeres også felles barnehagelærermøter hvor det diskuteres pedagogiske spørsmål og noen felles personalmøter og planleggingsdager.

Hver avdeling har en vennskapsavdeling med samme aldersgruppe i den andre barnehagen. Disse avdelingene samarbeider mer, og barnegruppene kan besøke hverandre.

Universitetsbarnehage

I oktober 2024 ble Diakonhjemmet barnehager valgt ut til å bli Universitetsbarnehager for OsloMet. Dette ser vi på som en anerkjennelse av barnehagene våre og en viktig mulighet for å videreutvikle oss faglig. Vi ser fram til et spennende samarbeid!

Dette er et partnerskap mellom barnehagene og Institutt for barnehagelærerutdanning. Det overordnede målet er å forbedre utdanningskvaliteten for studentene og styrke kompetanseutvikling i barnehagene gjennom et likeverdig samarbeid.

Begge barnehagene på Diakonhjemmet har vært praksisbarnehager for OsloMet siden slutten av 80-tallet og tar imot barnehagelærerstuderenter i praksis i ulike perioder gjennom hele barnehageåret. Tett samarbeid med barnehagelærerutdanning hjelper oss til å holde oss faglig oppdatert og til å reflektere over egen praksis.

Systematisk kvalitetsarbeid

Barnehagene våre fortsetter med å bruke analyse- og observasjonsverktøyet EBBA. Det er utviklet av barnehageforskere og brukes for å vurdere kvaliteten på barnehagens vilkår for omsorg, lek, læring og danning. Resultatene av observasjonene er grunnlaget for videre arbeid med kvalitetsutvikling. Barnehagelærerne skal observere hverandres avdelinger, på tvers av barnehagene. Det er personalets arbeidsmetoder og bruk av rom og materiale som observeres, ikke barna.

Utviklingsarbeid med tema Lekestøtte

Borgenveien og Steinerud barnehager fortsetter samarbeidet med Høgskolen i Innlandet i et nytt utviklingsarbeid. Dette barnehageåret er temaet Lekestøtte.

Leken er barnas viktigste aktivitet og skal ha en sentral plass i barnehagen. Personalets rolle er å støtte barnas lek, slik at de kan leke selvstendig, kreativt og lenge. Hva innebærer det for oss? Vi ser nærmere på hvordan vi kan skape lekelyst hos barna, hvordan vi kan støtte barna til å utvikle lekekompetanse og hva det innebærer å være «lekekloke» voksne. Vi samarbeider med en høgskolelektor fra Høgskolen i Innlandet, som bidrar inn i det faglige arbeidet med satsningsområdet.

Les mer om årets satsning på lekestøtte i punkt 2 i årsplanen.

Foreldreveiledningsgruppe og refleksjonskvelder i regi av barnehagen

I Diakonhjemmet barnehager ser vi det som viktig å bidra til å styrke familien gjennom ulike former for foreldrestøtte. Vi har valgt å bruke ICDP som grunnlag for vårt arbeid. ICDP er et enkelt,

helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. ICDP er bygget på forskning innen utviklingspsykologi, tilknytningsteori og klinisk erfaring, som understreker betydningen av samspillet mellom barn og de nærmeste omsorgspersonene gjennom oppvekstårene. ICDP har som sin grunntanke at den beste måten å hjelpe et barn på, er å hjelpe barnets omsorgspersoner. Den mest virkningsfulle strategien er å støtte og bevisstgjøre barnets stabile omsorgsnettverk.

Vi starter opp en ny veiledningsgruppe for foresatte høsten-24. Barnehagen har fått prosjektmidler til å gjennomføre gruppene rett etter stengetid, med tilbud om barnepass for barna og middag for barn og foreldre. Veiledningsgruppen vil følge metodikken fra foreldreveiledningsprogrammet ICDP og ledes av sertifiserte veiledere. Det er ikke et kurs der man får en manual på hva som er riktig eller galt, men en bevisstgjøringsprosess og hjelp til å bli sensitiv for hvordan foreldre kan justere seg til barnet sitt og gi den støtten han/hun har bruk for i sin utvikling.

Begge barnehagene vil også tilby to enkeltstående refleksjonskvelder hver i løpet av høsten-24. Her vil foreldrene få mulighet til å reflektere over ulike foreldrefordringer sammen med andre i samme situasjon.

Barnehagens rolle som støtte for foreldrene

Personalet skal møte foreldrene på en slik måte at vi fremmer deres oppfatning av seg selv som kompetente og mestrende omsorgsgivere. Det gjelder både i de daglige møtene ved levering og henting, i foreldresamtalene og foreldremøtene. Det er viktig at personalet reflekterer over hvordan vi kan gjøre dette i praksis.

Vi skal også bidra til å fremme en positiv oppfatning av og holdning til barna, både i samarbeid med foreldre, i personalet og mellom barn. Vi vet at det vi tenker om barnet gjør noe med hvordan vi møter det. Omsorgen vi gir er preget av hvilken oppfatning vi har av barnet.

Lærlinger i barnehagene

Begge barnehagene på Diakonhjemmet tar imot lærlinger fra barne- og ungdomsarbeiderfaget. Lærlingene betjener en 50% stilling, men er til stede i barnehagen 100%. Halvparten av tiden er de i tillegg til den ordinære bemanningen. Både Borgenveien og Steinerud har en lærling hver dette barnehageåret.

Arbeidsinkludering og Helt Med

Vi samarbeider med ulike arbeidsmarkedstiltak og tar imot kandidater som skal prøve seg ut i arbeidslivet i en periode. Alle disse kommer i tillegg til den ordinære bemanningen og blir en ekstra ressurs.

Vi samarbeider blant annet med organisasjonen Helt Med, som jobber for at mennesker med utviklingshemming, autisme og lærevansker skal få jobb i det ordinære arbeidsliv i en tilrettelagt stilling. Borgenveien har allerede i flere år hatt en ansatt gjennom denne ordningen, Steinerud barnehage er i prosess for å få en kandidat på plass.

Miljøfyrtårn

Begge barnehagene er sertifiserte miljøfyrtårn og jobber systematisk med miljøledelse. Denne høsten er Borgenveien barnehage i en prosess for å bli re-sertifisert.

Mvh

Lisbet Røsok Maluku, Styrer for Diakonhjemmet barnehager

2. Årets satsningsområde: Lekestøtte

Barnehagene velger hvert år et satsningsområde for faglig fordypning. De to siste årene har satsningsområdet vært et utviklingsarbeid om hvordan vi kan jobbe for å skape et inkluderende barnemiljø. Det er et svært viktig tema og vil være med oss videre, selv om dette prosjektet nå er avsluttet.

I det kommende barnehageåret har vi valgt å sette spesielt søkelys på leken og hvordan vi kan støtte den og gi den enda bedre rammer.

Rammeplan for barnehager skriver at leken skal ha en sentral plass i barnehagen og at lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.

Barn leker ikke for å lære, men lærer mye gjennom leken. Den sosiale kompetansen utvikles, språket stimuleres og styrkes, barna får trening i å planlegge og forhandle, de får mestringsopplevelser og mye mer. Men først og fremst er leken viktig fordi den skaper trivsel og livslust.

Selv om leken er barnas domene, har personalet en viktig rolle med å hjelpe barna med å få leken til å blomstre. Vi skal skape gode rammer for leken og gi alle barn den støtten de trenger for å kunne delta.

Margareta Öhman, en svensk psykolog og forfatter skriver: «Vårt ansvar er å tenne lekelysten, sette farge på verden og åpne dører til mulige lekeverdener sammen med barn»

Vi har satt oss to mål for arbeidet vårt med leken:

- Hvert enkelt barn får den støtten det trenger for å delta i fantasifull, selvstendig og langvarig lek.
- Vi skal skape magi i barnehagehverdagen, som gir næring til barnas fantasi og skaper lekelyst.

Personalet skal verne om leken. Vi må organisere hverdagen slik at det ligger godt til rette for at barna kan leke lenge, uten avbrudd og forstyrrelser, og skape et fysisk lekemiljø som inspirerer til kreativ lek. For at leken skal utvikle seg, har barna behov for varierte impulser som de kan bygge leken sin på.

Personalet skal utfordre leken og bidra til at den utvikle seg videre. Forskning viser at når en voksen leker med et barn, har lekens tema en tendens til å bevares lenger og bli dypere og mer sammensatt. Den voksne blir lekens anker.

Barna trenger støtte for å utvikle lekekompetansen sin og da må personalet gå inn i leken sammen med dem. Selv om målet er at barna skal kunne leke selvstendig, vet vi at de på veien dit har behov for mye støtte fra voksne. For å kunne utvikle lekespråket sitt og øve på de sosiale ferdighetene de har bruk for i leken, trengs det deltakende og kloke voksne.

Birgitta Knutsdotter Olofsson har forsket på lek. Hun skriver at barna må få møte lekbare voksne for å lære seg å leke eller oppdage leken. Lekbare voksne er personer som engasjerer seg aktivt i barnas lek, som støtte eller som med-lekere. De er åpne, nysgjerrige og villige til å delta i leken på barnas premisser.

3. Barnas psykososiale miljø

I barnehagen skal alle barn oppleve at de inkluderes i fellesskapet. Her skal de få utvikle gode relasjoner og vennskap. Gjennom vennskap og lek skal barna utfordres på en positiv måte, og slik hjelpes til å utvikle empati, forståelse og respekt for egne og andres behov og grenser.

Barnas selvfølelse skal bygges opp, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. Barnehagen skal forebygge, stoppe og følge opp mobbing, utestenging og uheldige samspillsmønstre.

Mål for dette barnehageåret:

- Alle barna skal få oppleve seg selv som verdifulle og inkluderes i fellesskapet på avdelingen.
- Barna støttes til å ta initiativ til samspill med andre og oppleve vennskap.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi deler barna inn i mindre grupper både aldersdelt, men og på tvers av alder.
- Personalet er rollemodeller og aktivt deltakende i lek og aktiviteter.

4. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. For barn er det å leke et mål i seg selv. Lek er frivillig, indremotivert, selvstyrt og lystbetont, og det er barna selv som har definisjonsmakten over hva som er lek og ikke. I rammeplanen står det at barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek, alene og sammen med andre. Leken skal også være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barna skal få oppleve et inkluderende lekemiljø der de får den støtten de trenger for å oppleve glede av å delta i lek. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både inne og ute. Personalet skal være lekende, kloke voksne som løfter frem leken på barnas premisser.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna skal få utvikle god lekekompetanse i et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Personalet skal involvere seg i lek med barna, både som trygg hjelper og som god lekepartner.
- Skape et inspirerende lekemiljø inne.
- Legge til rette for mer kreativ lek ute.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Personalet tar aktiv del i leken og vi har en god blanding med lek i mindre grupper, men og lek sammen med alle på avdelingen.
- Personalet jobber med deltakelse og observasjoner av barnas lek for å kunne støtte og berike leken på barnas premisser.
- Bruk av observasjoner for å finne ut om lekemiljøet må forandres; er det noe vi ser at barna ønsker til leken sin.
- I tillegg til å ha vanlige lekesaker på avdelingen, vil vi presentere mer varierte materialer som kan brukes til lek. Ha mer fokus på å jevnlig bytte ut leker.
- Ha mer variert utvalg av leker og naturmateriale ute som kan brukes til lek.

5. Læring

Rammeplanen viser til at i barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Personalet skal være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement, og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter og beriker barnas undring og nysgjerrighet.
- Vi skal utvide barnas erfaringer og sørge for utvikling og progresjon.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Personalet tar utgangspunkt i barnas interesser og setter i gang aktiviteter/prosjekter på bakgrunn av dette.
- Personalet er bevisst på mulighetene for læring i alle hverdagsaktiviteter og barna får delta.
- Barnegruppa deles inn i mindre grupper etter alder.

6. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Vi skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk.

Mål for dette barnehageåret:

- Alle barna skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen.
- Personalet skal støtte barnas bruk av språk som redskap for å tenke og gi uttrykk for egne meninger.
-

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi bruker mye sang, rim og regler.
- Personalet oppmuntrer til samtaler hvor man stiller åpne spørsmål, tilfører nye ord og begreper som kan relateres til barnets liv.
- Lesegrupper.
- Henger opp bilder av aktuelle tema som skaper gode språksituasjoner for barna.

7. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Digitale verktøy skal brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Bruk av de digitale verktøy skal støtte opp om barns læreprosesser, og de voksne skal da være aktive sammen med barna og utforske de mulighetene som finnes.

Mål for dette barnehageåret:

- De eldste barna (født 2022) får noe erfaring med digitale uttrykksformer.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Bruk av PC for å skrive ut bilder og annen informasjon.

8. Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel i barnehagen. Personalet skal støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.

Mål for dette barnehageåret:

- Alle barna skal bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.
- Personalet skal legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Barna skal møte trygge voksne som skaper gode relasjoner til hvert enkelt barn. Personalet skal anerkjenne og bekrefte alle følelser som barna viser.
- Personalet skal veilede og oppmuntre barna til omsorgsfulle handlinger, og være selv gode rollemodeller.

9. Medvirkning

I rammeplanen blir barns medvirkning beskrevet som barns aktive deltagelse, innflytelse og vurdering av barnehagens virksomhet. Alle barn skal oppmuntres og få mulighet til å medvirke, uavhengig av alder og uttrykksform. Dette skal gjennomføres ved at personalet observerer og følger opp barnas ulike uttrykk og behov.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna ses på som en ressurs i det pedagogiske arbeidet.
- Alle barna har like muligheter til å medvirke i hverdagen sin på Tyrihans.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Barnas innspill blir fulgt opp i øyeblikket, men personalet tar også med barnas forslag i videre planlegging.
- For å kunne følge opp alle barna, også de yngste, må personalet observere for å se hva som gir mening for dem i hverdagen på avdelingen. Vi må ta hensyn til ulike personligheter og væremåter, i tillegg til alder.

10. Livsmestring og helse

Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Rammeplanen sier at barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og mestring. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Måltider skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner. Barna skal ha mulighet til ro og hvile i løpet av barnehagedagen.

Mål for dette barnehageåret:

- Barnehagedagen til barna skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og samtidig gi rom for hvile.
- Barna får støtte i å håndtere utfordringer og mestre motgang.
- Vi skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Barna er ute hver dag. Vi tilrettelegger for fysiske utfordringer ute og inne.
- Trygge voksne som møter barna og veileder dem i situasjoner som kan oppleves vanskelige.
- Personalet skaper gode rammer rundt måltidene med barna i mindre grupper. Barna er deltagende i forberedelse til måltider ved pådekking av bord og noen ganger i matlagingen.

11. Danning

Rammeplan for barnehagen sier om danning at barna skal støttes i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen. Danning skal sette barna i stand til å tenke selv, søke kunnskap, reflektere over og vurdere vedtatte sannheter, stille spørsmål og yte motstand på egne og andres vegne. Personalet skal legge til rette for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.

Mål for dette barnehageåret:

- Vi skal støtte barnas utvikling av egen identitet og bidra til at barna utvikler positiv selvfølelse.
- Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi jobber aktivt og målrettet med smågrupper slik at barna skal oppleve mestring og få oppgaver som er tilpasset alder og modenhet.
- Vi anerkjenner barnets følelser og hjelper dem til å håndtere uenigheter gjennom dialog.

12. Bærekraftig utvikling

Rammeplanen sier at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner den. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. Barnehagen er miljøfyrtårnsertifisert, så vi vil blant annet ha mer fokus på hva slags materialer vi bruker i barnehagen.

Mål for dette barnehageåret:

- Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold.
- Barna blir introdusert til en mer bærekraftig praksis på avdelingen.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Vi legger til rette for naturopplevelser gjennom alle årstider, og utnytter naturmateriale som hører til de ulike årstidene.
- Vi jobber med plantekassa vår i kjøkkenhagen; barna er aktive i hele prosessen.
- Barna er deltakende i kildesortering og vi har søkelys på gjenbruk.

13. Planlegging, vurdering og dokumentasjon

Diakonhjemmets barnehager er opptatt av å ta vare på de gode verdiene som skal gjenspeiles i vår praksis, samtidig som vi stadig ønsker å forbedre oss. Dette innebærer et ærlig og kritisk blikk på det vi allerede gjør bra, og på det vi kan bli enda bedre på.

EBBA (En bedre barnehage for alle) er et digitalt analyse- og observasjonsverktøy for kvalitetsutvikling i norske barnehager, laget av barnehageforskere. Ved å ta i bruk dette verktøyet vil vi sette søkelys på barnas vilkår for omsorg, lek, læring og danning. Det skal derfor gjennomføres en hel dags observasjon på hver avdeling. Det er personalets aktiviteter, rutinene og bruken av lokalene som blir observert, ikke barna.

Mål for dette barnehageåret:

- Evaluere egen praksis gjennom året, og kontinuerlig gjøre nødvendige endringer.
- At personalet har et kritisk blikk på egen praksis og holdninger.
- Bruke ulike former for planlegging og dokumentasjon av arbeidet vårt.

Tiltak for dette barnehageåret:

- Bruke avdelingsmøter til refleksjon og justering av planer og EBBA.
- Grundig evaluering av årsplanen to ganger i året.
- Bruker MyKid til å legge ut aktiviteter på oppslagstavla, bilder/videoer, dagsrapport og månedsbrev.
- Henger opp bilder og annen aktuell dokumentasjon til barna på avdelingen.